



Indtryk fra generalforsamling på Omø



Omø Beboer- og Grundejerforening havde sørget for et flot arrangement ved årets generalforsamling. Dog glippede planen om et godt vejr, så her får halvvåde øboere fortalt om Omø Havn

For en gangs skyld var det lykkedes Skarøs beboerformand af afse tid til at deltage i den ordinære generalforsamling i S sammenslutningen af Danske Småøer, der i år blev afholdt på Omø. Vi (min kone og jeg) tog færgen fra Stignæs fredag aften, færgen var fyldt med delegerede fra de andre små øer, så vi faldt hurtig i snak. Omø færgen, der er fra 2005 og som på en del områder ligner vores egen, kunne være model for mange andre småøer, der lider under utidssvarende færger.

Vel ankommen blev vi indkvarteret hos en familie, og skulle spise hos en anden, alle steder var alle sejl sat for at gøre opholdet så hyggeligt som muligt, så aftenen var blevet mørk inden vi kom til køjs. Lørdagen startede med et overdådigt morgenbord, og derefter gik turen til havnen, hvor en guidet rundtur på Omø skulle starte. Desværre var guderne ikke

med os, så traktor turen blev afløst af en bil-tur. Vi så Omøs storslåede natur, aktivitetshuset, købmanden, skolen, museet, nyt spisested og alle steder var det såkaldte „ildsjæle“, der havde skabt rammerne og søgt mulighederne.

Efter frokost startede den ordinære generalforsamling. Noget af det jeg hæftede mig ved var: Ingen indkommende forslag og at der var der flere, der tog sig en „morfar“ under formandens beretning. Så måske kan det være en idé at begrænse taletiden, så talerne ikke udløser for mange lukkede øjenlåg. En stor del af debatten handlede om færgeproblematik og kystbeskyttelse. Alt sammen meget vigtige emner, men jeg synes, man glemmer at se 20 år frem. Det er fremsynet, der skal sikre øerne, de andre problematikker skal nok løses.

Efter generalforsamlingen var der

den traditionelle „galla“-middag, hvor vi alle hyggede os og blev underholdt med harmonika-musik og Omø-revy. En rigtig hyggelig aften, som Omø skal have stor ros for. Men også her skinner vel nok et af Ø-sammenslutningens største problemer igennem, nemlig den høje gennemsnitsalder. Hvordan får vi nedbragt gennemsnittet til bare 50 år, det er jo trods alt ungdommen, der skal føre øerne videre. Så slutter festen nok heller ikke så tidligt.

Nogen vil måske sige, at jeg lyder en smule negativ, det er jeg slet ikke, men bekymret, ja. Jeg bærer jo selv en del af skylden ved ikke at have deltaget mere. Søndag morgen tog vi igen færgen fra Omø efter en rigtig god weekend – en stor tak til Omø for gæstfrihed og et flot arrangement.

Bjarne Madsen, Skarø

Natur, turisme og færger



Kommentar af
Henry Larsen

Vejret har tilsmilet de bøgelyse øer med et solbeskinnethed forår. Det første vinterforråd er allerede bjærget. Høet er høstet og ligger velduftende i loft og lader, eller pakket ind i plastik som wrap. Altså, hvis der er nogle dyr at skaffe forråd til. For det smukke syn af græssende kvæg eller får på øerne er efterhånden sjældent. Det er af flere grunde en mangel. Øer er øer, fordi de har hav hele vejen rundt. Derfor er der, indlysende nok, en større procentdel af marginale arealer såsom strandenge og skrænter, som er uegnede til almindelig landbrugsdrift. Til gengæld er de med til at give en større naturoplevelse – både for fastboende og for gæster. Og de er værdifulde, som redepladser for mange ynglende fugle – altså hvis de bliver afgræssede. I de senere år er det blevet mindre attraktivt, ja nærmest en underskudsforretning, at holde dyr til afgræsning. Det har den konsekvens, at arealerne gror til i krat, brændenælder og alt muligt andet, til glæde for ingen. Man kan ikke færdes der og man ved, at der bliver færre ynglende fugle. Hvis det var attraktivt at holde flere dyr på øerne, gav det samtidig beskæftigelse til flere beboere. Så af flere grunde er det en god ide. Men hvad kan vi gøre ved det? For tiden er det ikke specielt populært at tale om landbrugsstøtte. Men hvad så? Græsningslaug? Andre ideer? Eller skal vi lade gro, hvad gro vil? Det kunne det f. eks. være relevant at tænke over, når der nu tales om nationalpark i det sydfynske ø-hav. For hvad er en nationalpark uden dyr?

Uden turisme ville det se sort ud Og nu er det sommer. Den skønne tid, hvor mange gæster udefra kan opleve de små øers strand, vand og natur. Og de kan opleve øboerne. For vi bor der, hvor de holder ferie og vi er en del af oplevelsen. Enten passivt eller aktivt. Enten vi kan li' det eller ej. Modsat oplever øboerne jo også turisterne, hvilket jeg tror langt de fleste ser frem til. De er, ligesom vi, meget forskellige, og mødet med dem sommeren igennem, giver os en rar afveksling, så vi bedre kan holde hinanden ud den øvrige tid af året. Turismen

er helt afgørende for, at vi kan eksistere som ø-samfund. Det er i denne tid vore havne, færger, butikker, overnatningssteder og spisesteder tjener en væsentlig del af årsindkomsten. Uden turisme ville det se sort ud for øerne. Det ved vi godt. Derfor er det heller ikke kun i de ovennævnte foretagender, der sker noget. Nej, småøerne rundt arrangerer øernes foreninger guidede ture, sommerfester, musikfestivaler og meget andet. Til fælles glæde. For de fleste af disse aktiviteter kunne ikke gennemføres med os øboere alene. Ø-turismen giver ikke kun et afkast på øerne. Det er en kendsgerning, at turisterne, både på vej til og fra, men også når de ferierer på øerne, lægger en del penge i det nærliggende fastland. Det er kommunerne nok ikke altid bevidste om.

Statslig færgedrift?

Efter kommunalreformen har vi oplevet det stik modsatte af, hvad der var stillet i udsigt. Vi fik at vide, at større kommuner, i kraft af rationaliseringsgevinster, ville være i stand til at varetage flere opgaver bedre. Man kan roligt sige, at den forudsigtelse lader vente på sig. Tværtimod har de fleste kommuner svært ved at få økonomien til at hænge sammen. Og når krybben er tom, bliver småøerne meget synlige. Især er færgerne til småøerne kommet i fokus som aldrig før. Flere og flere kommunalpolitikere taler for, at færgedriften til småøerne bør være statens opgave (Det burde give visse politikere og eksperter anledning til nogen selvransagelse, at de store og, efter sigende, meget mere effektive kommuner, ikke magter det de tidligere små kommuner kunne). – Nok om det. Men jeg får ofte stillet spørgsmålet om vores holdning til statslig færgedrift. Jeg må præcisere, at det emne ikke har været drøftet i vores repræsen-

tantskab. Men min personlige holdning er, at det afgørende ikke er, hvem der ejer færgerne. Det afgørende er, at vi får sikret et godt serviceniveau, og at øboerne får indflydelse på driften. Lykkes det ikke at få ø-færgerne over i statsligt regi, og det tror jeg ikke på, bør ø-kommunerne i stedet indlede et større samarbejde om færgedriften. Det har Slagelses borgmester, Lis Tribler, netop skrevet til de andre ø-borgmestre og foreslået. Det synes vi er en rigtig god ide.

Formandsskifte

Som jeg meddelte på generalforsamlingen på Omø, genopstiller jeg ikke til formandsposten, når jeg er på valg til næste år. Hvorfor? Kun af den ene grund, at man skal stoppe i tide. Jeg synes stadigvæk småøpolitik er fantastisk spændende. Jeg har stadig enorm lyst til det. Netop derfor er det det helt rigtige tidspunkt at stoppe. Det er rimeligt at melde sådan noget ud i god tid. Det er hermed gjort. Jeg forventer næstformand Dorthe Winther vil kandidere til formandsposten. Og jeg håber hun bliver valgt. Det vil småøerne være godt tjent med. Men det er repræsentantskabets afgørelse. Et er dog sikkert. Der skal der findes et nyt medlem til formandskabet.

✱

Bliv støttemedlem af Sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året.

Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaoer.dk, hvis det har interesse!

Rettelse

I sidste nummer af Ø-posten var jeg lige kreativ nok. Jeg skrev i billedteksten, der ledsagede historien skrevet af folketingsmedlem, Niels Chr. Nielsen, at han på billedet besøgte Gl. Elmegaard på Drejø. Det forestillede retteligt et besøg hos øens masseovnsbygger, Lars Helbo. Beklager fejlen!

Claus Jensen

Nationalpark i det sydfynske øhav?

Der er nedsat en styregruppe, der består af politikere og embedsmænd fra de sydfynske kommuner, samt repræsentanter fra de relevante interesseorganisationer. Og de små øer har fået to pladser i styregruppen og efter en afstemning blandt beboerforeningerne på de sydfynske øer blev pladserne tildelt hhv. Mogens Windeleff, Lyø og Martin Jørgensen, Skarø. Birkholm har dog valgt at stå uden for.

Vi har indtil nu bl.a. diskuteret hvor grænserne for en eventuel nationalpark skal ligge. Og hvad en nationalpark skal indeholde er man i gang med at spørge borgerne i området om.

Hvad har man opnået indtil nu er at man har fået lavet en vandresti, Ø-havsstien, på 220 km. på Sydfyn, Langeland og Ærø, men de små øer i det sydfynske ø-hav er ikke med i stisystemet. Sidst på året skal arbejdsgrupper behandle de indkomne forslag fra borgerne og alle kan melde sig til grupperne.

Sådan som det ser ud nu, så tegner der sig en stor gruppe skeptikere, bl.a. landmænd som er usikre på en fremtid med en nationalpark, for hvilke følgelove vil der komme? Med den usikkerhed er det bedre at sige fra, mener de. Men vi vil gerne vide noget mere om, hvad vi kan bruge nationalparken til. Kan vi fremme erhvervet på øerne ved hjælp af nationalparken, kan vi fremme digebyggeri på de lavere liggende øer? Kan vi bruge nationalparken til at markedsføre varer, der er fremstillet indenfor nationalparken og kan vi fremme turismetiltag? Det kan vi også uden en nationalpark. Men med en nationalpark vil der være midler til rådighed for at udvikle den slags.

Plejefamilie søges

Plejefamilie søges til Unchas og Lasse, to shetlands-valakker på hhv. 23 og 3 år. Unchas har cowboy-saddel, hovedtøj og bringesele. Unchas er 1 m. høj og Lasse er 1,10 m høj. De er meget søde, godmodige og kæln.

Henvendelse til Lise Aagaard
Lund, Bjørnø, 26 85 50 57

I weekenden d. 23.-25. oktober, 2009, vil vi afholde et seminar, hvor vi bl.a. vil gå i workshops og diskutere aspekter omkring en eventuel nationalpark. Alle øboere er velkomne, og vi vil allerede nu gerne have nogle uforpligtigende forhåndstilmeldinger, så vi kan lodde stemningen for et sådant arrangement. Vi vil også gerne sende nyheder ud til de fynske

øboere om, hvad der foregår i nationalparksprojektet, så hvis man er interesseret i at komme på en mail-liste, så skriv til Mogens på mogens.lyoe@pc.dk. Man kan naturligvis også ringe til os. Mogens har tlf. 29 45 39 45 og Martin har 62 20 12 01.

Mogens Windeleff, Lyø & Martin
Jørgensen, Skarø

Glimt fra generalforsamlingen

Henry Larsen indledte generalforsamlingen i Sammenslutningen af Danske Småøer med at opfordre til et minuts stilhed for at ære Bjørn Karbo, Sammenslutningens første formand og primus motor, der i det forløbne år var gået bort. Slagelses borgmester, Lis Tribler, deltog og bød velkommen til kommunen. Hun har taget kontakt til de øvrige kommuner med øer for at opfordre til et samarbejde om de fælles ø-problematikker.

Henry Larsen fortalte i sin beretning især om arbejdet med færgeproblematik, men Post Danmark, kystbeskyttelse, europæisk samarbejde, ældrepleje, og akutberedskab var også blandt temaerne. Og så rettede han en tak til Folketingets Ø-kontaktudvalg for det gode samarbejde. Og Ø-kontaktudvalget var repræsenteret ved både Preben Rudiengaard (V) og Henrik Brodersen (DF).

Sekretariatet kunne i sin økonomiske beretning fremlægge et overskud på 13.000 kr. Jørgen Overgaard, Hjarnø, og Mimi Jespersen, Drejø trådte ved generalforsamlingen ud af bestyrelsen. Nye medlemsøer i bestyrelsen er Tunø og Aarø.

Claus Jensen



DEN SEJLENDE MALER

Fra maj og hele sommeren sejler Den Sejlede Maler igen til din ø. Jeg tilbyder udførelse af bygningsmalerarbejde – inde og ude – nyt og gammelt. Er vant med mange forskellige opgaver som sommerhuse, private boliger, børnehaver, skoler, præstegårde, plejehjem osv. Økonomisk fordelagtigt for dig – ingen udgift til færgeoverfart og overnatning. Tag kontakt til Malermester Henrik Sørensen i god tid på 40 55 67 44.



Malermester Henrik Sørensen er medlem af
Danske Malermestres Garantordning





På Orø er ambitionen, at man bliver centrum for havkajak-turismen i Isefjorden

Orø Havkajak er gået på vandet

I oktober 2008 fik Småøernes Aktionsgruppe en ansøgning fra Orø Bådelaug til „Projekt Orø Havkajak“, projektet blev indstillet til støtte i Fødevareministeriet, og i februar kom tilsagnet på det ansøgte beløb på 200.000 kr. til projekt Havkajak på Orø. Midlerne er EU midler, som er afsat til at virke på de danske småøer.

Orø Bådelaugs bestyrelse har bidraget med 51.000 kr. til projektets egenfinansiering, og der nu er indkøbt de første kajakker. De nye kajakker bruges ivrigt af ro-skolen og til fællesroning.

Orø Havkajak lægger vægt på at

- projektet skal være bæredygtigt og driften skal løbe rundt, derfor er der fastsat et medlemskontingent.
- kajakroere skal uddannes til at kunne klare sig på egen hånd, kunne vurdere egne begrænsninger og naturens luner, derfor er der etableret en roskole.
- samarbejde med andre aktører på Orø, første gang bliver et samarbejde med Ungdomsklubben i august og september, hvor de unge skal ro havkajak tirsdag aften, samt på dagstur.

Ro-skolens forløb startede i begyndelsen af maj og har på første hold 5 deltagere, Chefinstruktør er Per Ingemann, og 6 instruktørspiranter, der på skift varetager undervisningen. Instruktørgruppen repræsenterer begge køn, og alle ældre, Orø-beboere og tilknyttede til Orø. Gruppen uddanner sig ved at træne sammen, undervise på ro-skolen og deltage i uddannelseskurser. En spændende gruppe, der ivrigt og seriøst tager fat på opgaven. Orø Havkajak har et udvalg bestående af 6 personer, som har arbejder løbende med projektet frem til udgangen af 2010. Selve projektet afsluttes og målet er en etableret kajakafdeling i regi af Orø Bådelaug, samt at have etableret et grundlag for yderligere udvikling af Havkajak på Orø. Der arbejdes bl.a. i øjeblikket på at finde de sidste penge på ca. 33.000 kr. for at hele projektet kan finansieres. Alt arbejde i projektet er frivilligt. Vi har nu 19 medlemmer, flere er på vej, vi har hørt fra godt 30 interesserede.

At tage del i Orø Havkajak er en meget spændende proces, fra de første ideer blev skitseret til nu, hvor vi nu er i gang. Samarbejdet, udvikling af ro-skole, valg

af kajakker, medlemskab, regnskab, opbevaring af udstyr, hjemmeside, artikler, møder, jo, der er nok at tage fat på, og det gælder om at holde kursen. Drømmen er, at der her fra Orø udvikles Isefjordens Havkajakcenter

Er du interesseret i at høre mere om Orø Havkajak, er du velkommen til at kontakte: Lilian Petersen på tlf. 24463078.

Til sidst en stor tak til jer der er med til at realisere dette projekt: Tak til Orø Bådelaugs bestyrelse for samarbejdet igennem hele processen, uden jer havde vi ingen kajakker, og de havde ej heller husly. Tak til Småøernes Aktionsgruppes bestyrelse, vi er meget glade og taknemmelige for at bestyrelsen tror på projektet, med hjælpen får kajakkerne her på Orø EU-stjerner.

Lilian Petersen, Orø

Ny Gammel Havn på Drejø

Pølserne var varme, fadøllet koldt og musikken levende, da Drejø fejrede og indviede den nyrenoverede Drejø Gl. Havn. Øens beboere, fritidshusejere, og øens mange venner var samlet til fest for den lille kulturhistoriske perle af en havn. Drejø Gammel Havn stammer helt tilbage fra år 1800. Havnen blev udvidet i 1880 og igen i 1893, hvor den fik sin nuværende form. I 1883 kom den første damper til øen og en dampkaj anlagt. Den eksisterer endnu. I 1910 flyttede damperen dog om på sydsiden af øen til den nye havn, og den gamle blev en ren fiskerihavn, hvorfra blandt andet kvasefarten med frisk fisk kom viden om til fastlandet og det øvrige Norden. Renoveringen er gennemført med støtte fra Skov- og Naturstyrelsen (ø-støtte), Småøernes Aktionsgruppe og Svendborg kommune. Og som altid på øerne: I kraft af en masse frivilligt arbejde.

Claus Jensen



Formanden for Drejø Beboerforening, Niels Kr. Mortensen, overrækker foreningens gave til Svend Helmer, der er formand for havnelauget

Realdania støtter Strynø med 500.000 kr.

Strynø har fået 500.000 kr. i støtte fra Realdania til en forundersøgelse af mulighederne for en istandsættelse af Strynø Skole. Der skal ske en vurdering af skolens bygningsmæssige tilstand, en vurdering af hvilke bygningsdele, der trænger til renovering og undersøges, hvilke hensyn der skal tages, når man renoverer en fredet bygning som Strynø Skole. Der skal efterfølgende findes en samlet løsning på finansieringen af hele projektet. Det er en arbejdsgruppe under den lokale beboerforening, der i samarbejde med Langeland Kommune har ansøgt Realdania om penge.

cj



SMÅØERNES AKTIONSGRUPPE

Fokusområde og ansøgningsfrist til aktionsgruppen

Småøernes Aktionsgruppe støtter projekter på de 27 danske småøer. Det gør vi via tilskud fra landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet.

Næste ansøgningsfrist er 1. oktober 2009

Bestyrelsen i aktionsgruppen har besluttet, at vi i den kommende periode i særlig grad vil have „Energi“ som fokusområde. Vi har endnu ikke lagt færdige planer for denne indsats, men vi opfordrer ansøgere til at tænke energibesparelser og vedvarende energi ind i projekterne, hvor det er relevant. Dette skal alene være en opfordring, og ikke et krav. Projektets 'energi-profil' kan herefter indgå i vurderingen af projektet.

Det er en god ide at kontakte vores koordinator for en drøftelse og gode råd, inden man skriver en ansøgning til os. Kontakt Morten Priesholm på tlf. 38 33 00 67 eller mail mp@aktionsgruppe.dk Bemærk, at Morten Priesholm holder ferie fra d. 10. juli til 10. august.

Læs mere om vores tilskud på www.aktionsgruppe.dk

Grundlovsmøde og Åben ø-dag på Aarø



Det Slesvigske Musikkorps deltagelse i grundlovsmødet på Aarø er blevet en fast og populær tradition

Ikke færre end 1300 gæster havde valgt at fejre grundloven på Aarø d. 5. juni. Der er næppe mange andre grundlovsmøder i landet, der kan samle så mange mennesker. Men i forbindelse med grundlovsmødet havde Aarøboerne også arrangeret Åben ø-dag, og kommunen havde sørget for gratis befordring med færgen. Der var rundtur med den lokale traktor-taxi, børneløppemarked, vinsmagning på Aarø Vingård, musik ved Slesvigske Musikkorps, opvisning af en falkoner og meget mere. Og så holdt Kulturminister Carina Christensen årets grundlovstale efter først at have hejst det blå flag. En helt igennem god dag, fortæller beboerformand Rita F. Sørensen, og tilføjer „nu går vi så i gang med at planlægge grundlovsdagen i 2010“.

cj

Modtag elektronisk nyhedsbrev fra de danske småøer

En til to gange om måneden udsender Sammenslutningen af Danske Småøer nyhedsmails med nyt fra ø-verdenen. Hvis man er interesseret i at modtage disse, så kan man tilmelde sig på www.danske-smaaer.dk eller ved at maile cj@danske-smaaer.dk

Sekretariatet



Kulturminister Carina Christensen er med til at hejse det blå flag over Aarø

Kongeligt besøg på Agersø og Omø

Begrebet „islomani“ betyder ø-mani, ø-længsel eller ekstrem ø-interesse. Om Regentparret lider af dette er uvist. Måske er det snarere en anerkendelse af, at Danmark jo først af alt er et ø-rige, der de seneste par år har medført kongeligt besøg på flere af vores småøer. I år har Regentparret på deres togt med „Dannebrog“ været på hurtige besøg på Agersø og Omø. Besøg, der har medført stor interesse og hektisk aktivitet. Og sikkert også en god portion stolthed hos øboerne.

cj



Dronningen og Prinsgemalen på lynvisit på Agersø omgivet af en sulten presse, sikkerhedsfolk og honoratiors. Men også med tid til en snak med øboerne

Forpagtere til Endelave Kro fundet

Endelave Kro, der er overtaget af en anpartsselskab primært på endelavitters hænder, har gennemrestaureret den gamle kro, og har nu også fundet et initiativrigt forpagter-par. Et ungt, men erfarent par, er klar til at servicere såvel øboere som turister. Kroen kan besøges på www.endelave-kro.dk

cj

Udvalg skal undersøge organisering af færgedrift

I forbindelse med den nyligt indgåede aftale mellem Staten og KL om kommunernes økonomi, er det blevet besluttet at nedsætte et udvalg, der skal undersøge fordele og ulemper ved den eksisterende organisering af færgedriften til småøerne, herunder mulighederne for andre organisationsformer. Den aftale er et resultat af daværende minister Karen Jespersens løfte på Folketingets ø-høring.

cj

Forsvarlig helikopterdekning af øerne sikret!

Vi har været meget bekymrede over regionernes planer om, at de med anskaffelse af lægehelikoptere ville overtage betjeningen af småøerne. Efter de oplysninger vi har kendskab til, kan disse helikoptere ikke flyve om natten og ikke under samme vejrforhold, som forsvarets helikoptere. Denne bekymring har vi flere gange forelagt Folketingets ø-kontaktudvalg. Ved generalforsamlingen på Omø oplyste ø-kontaktudvalgets formand Preben Rudiengaard (V), at han har lavet en aftale med Forsvarsministeren, som sikrer at forsvarets helikoptere fortsat betjener øerne.

Henry Larsen

Birkholms diger trænger til forstærkning

Den lille ø, Birkholm, i det sydfynske ø-hav, stikker ikke i højt i havet. Det højeste punkt er knap 2m. over havet. Derfor er øen afhængig af sine diger. Den lokale beboerforening har fået vurderet sine diger, og især de indre diger, der omkranser den lille landsby er i en dårlig forfatning. Rapporten der er lavet om digernes tilstand konkluderer, at det vil kræve en millioninvestering kombineret med en energisk indsats fra lodsejernes side. Beboerforeningen vil i den nærmeste fremtid udarbejde planer for den fremtidige digebeskyttelse.

cj

Ø-støtte til projekter

I 2009 overgik forvaltningen af Ø-støtten til projekter på øerne (§4-midlerne) til Indenrigs- og Socialministeriet. I forbindelse med den nye finanslov blev støtten kraftigt beskåret. Og det kan da mærkes. Første ansøgningsrunde er netop blevet afviklet og Indenrigs- og Socialministeriet modtog 41 ansøgninger om tilsammen 7,1 mio. kr. 17 af ansøgningerne fik tilsagn om tilskud eller lån til alt 1,7 mio. kr. I det nedenstående kan ses de projekter, der har fået støtte. L står for lån, T står for tilskud. Næste ansøgningsfrist er d. 1. oktober.

Claus Jensen

Agersø	Køletrailer, renovering af lager, mv.	Agersø Købmand Aps	100.000 kr. (T)
	Sikkerhedsstillelse, leverandører, købmand	Kjeld Mortensen	200.000 kr. (L)
	Toilet anlæg, Agersø Kro	Agersø Kro	53.000 (L)
	Opgradering af Agersø Camping faciliteter	Agersø Camping	100.000 (L)
Anholt	Minilæsser til transport - og løfteopgaver	Anholt Vognmandsforening ApS	150.000 (L)
Avernakø	Renovering af lagerbygning	Avernakø/Korshavn Butiksforening	75.000 (T)
Endelave	Renovering af Endelave Kro	Endelave Aps	200.000 (T)
Femø	Køl til varebil	Havne Høkeren, Femø Havn	75.000 (T)
Lyø	Toiletter Lyø Camping	Rasmus Peter Andersen	100.000 (L)
Mandø	Kvalitetsturisme og oplevelser på Mandø	Mandø Centret	150.000 (T)
	Indeklima i butik	Mandø Brugsforening	30.000 (T)
Omø	Betalingsanlæg	Omø Lystbådehavn	70.000 (T)
Skarø	Etablering af selskabslokale	Biosynergy A/S	100.000 (L)
Strynø	Digitalisering af lokalhistorisk arkiv	Strynø Lokalhistoriske forening	15.000 (T)
Tunø	Købmandsgården, renovering	Tunø-fonden	200.000 (T)
	Kopimaskine	Foreningen Tunø Avis	50.000 (T)
Flere øer	Småøernes Erhvervskonference	Småøernes Erhvervsudviklingscenter	50.000 (T)

Ny Staldcafé på Lyø

Vi har fået nyt spisested på Lyø. Den er blevet indrettet i en længe af Ingersgården, hvor der i forvejen er indrettet ferielejligheder. Der er slyngelstue med lyse vægge og synlige bjælker i loftet. En lang bar i gavlen, et stort poolbord, og et panoramavindue med udsigt til Fyn. Der er pyntet op med antikke redskaber (som kan give anledning til at gætte på brugen af), levende lys og blomster på bordene og masser af store vinduer som slipper lys ind. Alt dette virker dejligt indbydende. Man føler sig godt tilpas. Vi er glade for det nye tilbud på Lyø, hvor både mad og betjening er i top. Jeg giver stedet mine varmeste anbefalinger.

Mogens Windeleff, Lyø

Sammenlægning af færgelinvesteringspuljer og ansøgningsfrist

Indenrigs- og Socialministeriet har sendt meddelelse til ø-kommunerne om sammenlægning af puljer til færgelinvesteringer samt annoncering af ansøgningsfrist d. 1. august for 2009. Det skal bemærkes, at det kun er i 2009, der er en stor pulje til færgelinvesteringer på i alt 220 mio. kr. Og når man læser hvilke tekniske krav, der stilles til en ansøgning, så er det nu, at de kommuner, der står med udtjente færger skal kende deres besøgstid. For i 2010 er puljen så nede på 20 mio. kr. og i 2011 er den på 0 kr.

cj

Ø-havets Sundheds- og Kulturformidling



Selvom Margit er blevet folkepensionist, så har hun ikke skruet tempoet ned. Det nyder bl.a. besøgende på Drejød godt af

Margit Lolk, sundheds- og kulturformidler på Drejød, kunne i 2002 mærke, at der skulle ske noget andet i hendes liv og opsagde sit daværende job som bevægelses- og afspændingslærer i Svendborg uden at ane noget om, hvad der så skulle ske og når nogen spurgte, var svaret altid det samme: „Jeg tager nok på krydstogt“.

Det skulle vise sig, at der var mere sandhed i de ord end jeg med min vildeste fantasi kunne havde forestillet mig, fortæller Margit. På vej hjem fra et Tai Chi kursus i København på en af årets sidste dage møder jeg en dame, som har deltaget i et af mine arrangementer i 1985, hun har et sommerhus på Drejød og inviterer mig på besøg. Da jeg den 1. januar 2003 gik ombord på Skarø/Drejød færgeren „Højestene“ var der ingen „klokke“, der ringede og havde nogen dengang sagt til mig, at besøget ville blive skæbnesvangert for mit liv fremover og jeg ville komme til at bo på Drejød, så var mit svar helt sikkert blevet: „Du må da være rablende gal, hvad skal jeg dog der“,

men ved ankomsten til Drejød blev jeg næsten slået omkuld af den ubeskrivelige smukke natur og stilheden. Alt var dækket af kridhvid sne, noget af en kontrast til gaderne i Svendborg, som stadig bar præg af Nytårsskyderierne. Det var som at træde ind i et postkort og for at få det hele „ind under huden“, tog jeg en dyb indånding og tænkte: „Her vil jeg være“ og da jeg tog færgen hjem fire timer senere, havde jeg fundet mit lille Paradis. Det er nu 6½ år siden og jeg har ikke et eneste sekund fortrudt, at jeg sprang ud i det og blev øbo. Der kommer et tidspunkt i ens liv, hvor man har brug for fred og ro for at finde helt ind til den inderste kerne af sig selv, Hvem er jeg? Hvad vil jeg? Hvordan gør jeg?

Margit har i 40 år arbejdet som bevægelseslærer og igennem årene været initiativtager til mange sundhedsfremmende projekter/arrangementer i Svendborg. Inden Margit flyttede til Drejød, havde hun også i fem år arbejdet som rejseleder og sundhedsformidler ved Helse Rejser, et spændende job, hvor turen flere gange gik til Kina, hvilket gjorde hende meget

interesseret i Østens filosofi og det enkle og naturlige liv, „Simple Living“, hvilket hendes arbejde i dag bærer præg af som Ø-havets sundheds- og kulturformidler. Margit er lige blevet folkepensionist, men arbejder stadig som projektleder for førtidspensionister i Svendborg Kommune og i redaktionen på „Impulser“ - kommunens blad for pensionister og så har hun tilbudt alle kommunens medarbejdere, gratis undervisning i stresshåndtering med Qigong. Og sidst men ikke mindst har hun en masse arrangementer på Drejød, bl.a. udflugter, hvor hun har et godt samarbejde med museet og andre spændende og aktive øboere. Det kører nu på 7. år og er blevet en stor succes.

På spørgsmålet om Margit vil blive gammel på Drejød, svarer hun: Aner det ikke, skal jeg fra Drejød, ja, så bliver det nok på samme måde, som da jeg flyttede til øen – mellem to færgaefange.

Claus Jensen

En uge i et ø-bombardement

Rapport fra Vallekilde Højskole: en uge i småøernes store og forunderlige verden

Jeg er lige kommet hjem fra en uge på ø-kursus på Vallekilde Højskole. Godt møt. På den gode måde. Mæt af indtryk, mæt af ord og mæt af gode ø-fødevarer. Tænk sig en hel uge med et ø-bombardement: Foredrag, diskussioner, fortælleaftner, film, fællessang, smagsprøver – alt sammen fra, med og om småøerne. Og så oven i købet udflugter til Sejerø og Nekselø. Jeg var sammen med en håndfuld øboere og ca. 30 andre kursister, som altså havde valgt at bruge en uge i juni på at studere og opleve de danske småøer. De kendte øerne i forvejen og havde gode ø-oplevelser med på kurset. Men de ville vide mere – og de ville diskutere!

På jagt efter et godt argument

Allerede første aften fik vi spørgsmålet: Har I ét rigtig godt argument for, at samfundet skal blive ved med at have store omkostninger til at opretholde ø-samfundene? Har I et eller flere argumenter, som de kan forstå i Finansministeriet. Vi forklarede om ø-kultur, den danske ø-identitet, naturpleje, turisme og ø-specialiteter. Men det var som om, vi også selv ledte efter det rigtig gode argument. Men det var jo også første aften, og vi havde ugen for os.

Tanker om ø-livet

I løbet af de næste dage førte en lille snes øboere os gennem en forunderlig ø-verden og bidrog dermed på smukkeste vis til kurset. Roar fortalte indlevende og humoristisk om Nekselø. Sven, Knud, Brit, Jørgen og Henry gav et fornemt indblik i livet på Sejerø nu og dengang. Og tak til Claus fra Strynø, Jørgen fra Omø, Lisbet & Niels fra Anholt og John fra Øhavet, som delte deres tanker om ø-livet med os andre. Og fødevarefolkene, de leverede gode ting fra Fur, Strynø, Skarø, Sejerø, Fejø, Årø, Lilleø og Avernakø. Tak for det! I gav måske de bedste eksempler på de værdier, øerne gemmer på (kursisterne var i hvert fald begejstrede).

Fortællinger og samfundsøkonomi

For mig blev den uge en manifestation af de gode kræfter, der er på småøerne. Og kurset leverede på den måde måske også det bedste argument for småøernes fortsatte eksistens og nødvendighed.

For er det ikke oplevelserne og fortællingerne, der er øerne stærkeste kort? Altså øernes evne til at tale direkte til os

alle. At betage og forføre os. Udenom argumenter, politik, taktik og cost-benefit.

Og skal vi overhovedet acceptere spørgsmålet om samfundsøkonomisk lønsomhed fra kursets første aften.

Benhård prioritering

Har småøerne og øboerne ikke en simpel ret til at eksistere som samfund? Er det ikke ganske simpelt rimeligt, at man også skal kunne leve et liv som øbo i Danmark. Og skal øboerne nødvendigvis kunne levere gode argumenter og strategier for at kunne få bare den mest basale service fra samfundet? Desværre er svaret nok: Ja, i et samfund med benhård prioritering og indædt omkostningsjagt skal øerne selv kunne levere argumenterne og strategierne. Det er betingelserne. Det er den måde tingene fungerer på i dag. Kort og godt. Men styrken må da komme fra den direkte tale, oplevelserne og fortællingerne.

Det er, hvad der kommer ud af en uge på højskole. Eller hvad jeg, en ø-konsulent, fik ud af en uge i selskab med øboere, højskolefolk og andre engagerede medborgere.

Ideen om at holde et ø-højskolekursus opstod, da Småøernes Aktionsgruppe i marts 2008 holdt årsmøde på Vallekilde Højskole. Kursets program var delvis tilrettelagt i samarbejde med Småøernes Aktionsgruppe.

Morten Priesholm

„Visens Skib“ på ø-besøg



Også i år besøger „Visens skib“ flere af de små øers havne, hvor besætningen optræder med sang og musik af den livsglade slags. Tjek programmet på www.visensskib.dk

cj

Sommerfest og Åben ø-dag på Sejerø

Den 18. juli afholder Sejerø sin årlige sommerfest og kræmmermarked. Fra kl. 14 til den lyse morgen vil der bl.a. være musik og underholdning. Og den 19. september inviterer Sejerø til Åben ø-dag. Her vil det være muligt for interesserede at få et indblik i livet som øbo. Der bydes bl.a. på besøg i ø-skolen, fyret, museum samt hestevognskørsel og et slag golf.

cj

Fra en lille ø til verdens største ø

Mange danskere, der har arbejdet i en årrække på Grønland, vælger tit at slå sig ned på en småø, når de vender hjem til Danmark. Måske fordi man på en småø genfinder nærheden til naturen, det lille lokalsamfund og trygheden, som Grønland måske er kendetegnet ved. Mere atypisk er det nok, at man rejser den modsatte vej, men det er tilfældet for Tom Andreasen på Avernakø. Med en erfaring som bestyrer i 10 år i Avernakøes købmandshandel, så er han blevet tilbudt at være bestyrer i en købmandshandel i Nuuk.

cj

Øernes repræsentanter i Sammenslutningen af Danske Småøer

Ø	Medlemsnr.	Navn	Email	Telefon
Aarø	(7)	Rita F. Sørensen	fohlmann@paradis.dk	74 58 47 77
Agersø	(24)	Jytte Bjergvang	jytte_bjergvang@mail.dk	58 19 80 45
Anholt	(19)	Kurt Danielsen	akdaniel@mail.dk	86 31 90 16
Askø	(17)	Peter Larsen	peter.askoe@gmail.com	54 71 03 99
Avernakø	(03)	Vakant		
Baagø	(11)	Kirsten Christensen	kc_vc@strynet.dk	64 71 12 37
Barsø	(05)	Paul Svennesen	psvennesen@mail.dk	74 61 82 87
Birkholm	(18)	Johannes Balslev	balslev@fakse-ldp.dk	56 71 72 26
Bjørnø	(15)	Henrik Kaag	post@kaag.dk	62 61 08 12
Drejø	(02)	Margit Lolk	margit.lolk@drejo	30 54 13 73
Egholm	(25)	Ove Axelsen	egholm@image.dk	98 17 49 69
Endelave	(13)	Lars Møller	info@endelave.net	75 68 94 88
Fejø	(09)	Susanne Lautrop	susanne@icebird.dk	30 26 52 02
Femø	(12)	Hanne N. Carlsen	hanne.norup@kabelmail.dk	45 76 66 51
Fur	(26)	Jesper Schrøder	jesper.schroder@gmail.com	40 41 48 15
Hjarnø	(01)	Jørgen Overgaard	jueovergaard@post.tele.dk	75 68 34 73
Hjortø	(27)	Birgitte Svendsen	bs@knupa.dk	62 21 16 61
Lyø	(04)	Bent Knudsen	gurli@knudsen.mail.dk	47 33 33 61
Mandø	(21)	Ove Hjort Nielsen	ove.h@nielsen.mail.dk	75 44 58 86
Nekselø	(16)	Roar Slots	roar.slots@mail.dk	59 26 90 54
Omø	(10)	Ole Odsgaard	ole.odsgaard@skolekom.dk	58 19 91 80
Orø	(22)	Jens Johan Dahlkild	jensjohan@langdal5.dk	59 47 47 05
Sejerø	(14)	Lone Nielsen	pg@nielsen.mail.dk	59 59 02 45
Skarø	(23)	Bjarne Madsen	bjarnemadsen@mail.dk	62 21 78 80
Strynø	(06)	Kjeld T. Hansen	k@strynet.dk	62 51 59 02
Tunø	(08)	Knud Madsen	tunoe@tdcadsl.dk	86 55 30 98
Venø	(20)	Anker Frimodt Jensen	frimodt@live.dk	97 86 80 22

Medlemsnummeret i parentes angiver turnussen i besættelse af bestyrelsesposter

Folketingets Ø-kontaktudvalg på Anholt



Fire folketingsmedlemmer
og en borgmester på
ørkenvandring på Anholt

Den 16. juni lettede et fly fra Tune lufthavn med kurs mod Anholt. Ombord var formanden Preben Rudiengaard (V), Henrik Brodersen (DF), John Dyrby Paulsen (S), Jørgen Poulsen (RV), sekretær Jørgen Nielsen og borgmester i Norddjurs Kommune Torben Jensen. Fra ø-sammenslutningen deltog Dorthe Winther og Henry Larsen.

Efter 3 kvarters flyvning landede vi på Danmarks mest isolerede ø. Ja, den er nok isoleret, men den har sandelig meget at byde på. Det fik vi til fulde erfaret det næste døgn. Anholt Borgerforening med forkvinde Liselotte Sørensen i spidsen tog imod, viste rundt og fortalte. Vi besøgte kyste-

rosionen bag ved havnen, og hørte om de forslag, der er arbejdet med for at sikre vejen og campingpladsen mod at skylle i havet. Vi blev kørt rundt i det kuperede landskab og gjorde holdt på nogle af bakketoppene for at nyde den flotte udsigt. En travetur i byen endte på skolen. Her rejste skoleleder Lotte Brinkman problemet med, at de havde måttet sige farvel til gode faglærere, fordi der ikke var timer nok til en fuldtidsstilling. Som det er sædvanen på ø-ture mødtes vi med borgerforeningens bestyrelse om aftenen. De væsentlige emner, der blev drøftet, var færgernes økonomi og kreditforeningernes forskelsbehandling af yderom-

råder. Desuden fik vi en orientering om anholtboernes arbejde med at få etableret et plejehjem på øen. Næste formiddag stod på en travetur i ørkenen med Steffen Kjeldgaard som guide. Steffen er en glimrende fortæller, og vi fik en masse at vide om geologi, historie, planter og dyreliv. Formand Rudiengaards ønske om at møde „Ørkenens Sønner“, kunne dog ikke imødekommes. Med en rigtig god oplevelse i bagagen, lidt anholt-ørkensand i skoene, og måske lidt ømme i læggene fløj udvalget tilbage til den politiske hverdag.

Henry Larsen

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.

Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse

Henry Larsen, Sejerø, ansv.h. 59 59 01 67
Dorthe Winther, Omø 58 19 91 80
Rita Sørensen, Årø 74 58 47 77
Knud Madsen, Tunø 86 55 30 98
Kjeld Tønder Hansen, Strynø 62 51 59 02
Paul Svennesen, Barsø 74 61 82 87
Tom Andreasen, Avernakø 28 18 62 80
Mogens Windeleff, Lyø 29 45 39 45

Redaktør: Claus Jensen

Layout: Erik Steenstrup Dyhr

Foto: Claus Jensen, Søren Wille, Erik Fuchs,

Rita F. Sørensen, Dorthe Winther, Lotte Lamp, Hanne Floor

Ø-Posten udgives med tilskud fra Indenrigs- og Socialministeriet.

Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: Svendborg Tryk. Oplag: 3000

Redaktionen afsluttet 25. Juni, 2009

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten:

Sammenslutningen af Danske Småøer

Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 6251 3993 Fax. 6251 3996

E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Internet: www.danske-smaaoer.dk